

УВОД

Друштва југоисточне Европе имала су у прошлости једну важну сличност: уз мање или веће разлике, та друштва су претежно аграрна. Највећи проценат становника је живео на селу и издржавао се обрадом земље, док је знатно мањи број људи живео у градовима. Да би смо се у то уверили, можемо да поредимо стање на крајњем северу и на крајњем југу тог дела Европе. Крајем XIX века становништво је претежно живело на селу и бавило се пољопривредом. У Словенији је 75,5% живело у селу, у Хрватској 84,6%, у Босни и Херцеговини 90%, у Србији 87%, у Црној Гори 85% и у Македонији 89%.

У највећем броју њих преовладавао је мали земљишни посед (око 5 хектара), што је значило да су сељаци имали власништво над земљом, али да су претежно били сиромашни, јер су приноси са малих имања били скромни. Другачије ситуација је била у Словенији и Хрватској. Тамо се одржао слој велепоседника (имали су и по више од 500 хектара земље).

На тим имањима радили су надничари - сељаци који нису имали своју земљу, што је значило да су били сиромашнији од оних који су у власништву имали мале земљишне поседе. Уз то ограничење, посебан проблем представљала је чињеница да је скоро у свим земљама доминирала екстензивна обрада земље, са слабом механизацијом (често и дрвени плуг), због чега су приноси били још мањи, а породице још сиромашније.

ЖИВОТ ДЕЦЕ НА СЕЛУ

Живот деце на селу је био посебно тежак. И то од самог почетка њиховог живота, јер су се често рађала на пољу, пошто су њихове мајке биле принуђене да раде до самог порођаја. Има података да су, немајући коме да их оставе, мајке носиле у поље и сасвим мале бебе, које су тако, у неповољним условима, проводиле читаве дане и на отвореном. Већ са пет-шест година деца су добијала прве радне задатке (најчешће су чувала стоку), да би већ са десетак година преузимала неке од тежих физичких послова. Пошто су због честих ратова многе породице остале без оца, улогу „мушке главе“, а самим тим и неке од најтежих послова, преузимали су њихови синови већ у добу од раних тинејџерских година. На њих би гледали као на наследника или „настављача лозе“, док се на женску децу гледало као на неку врсту „оптерећења“ која ће удајом отићи из куће. Поред спремања куће, кување и бриге за млађу браћу и сестре, девојчице су, такође са десетак година живота почињале да помажу у пољским радовима. У брак се до XX века на селу ступало веома рано, тако да је прелаз из детињства у свет одраслих био драматичан и нагао.

Мале преље, 1942.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com